

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Accountantsverslag 2024

Gemeente Venlo

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
20 mei 2025

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Gemeente Venlo
T.a.v. de raad en het college van burgemeester en wethouders
Postbus 3434
5902 RK VENLO

20 mei 2025

Geachte leden van de raad en het college,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze opdracht om de jaarrekening 2024 inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (de 'jaarrekening') van gemeente Venlo te controleren. We hebben de controle uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan van 29 oktober 2024 en daarbij rekening gehouden met de aanpassingen in de kadernota rechtmatigheid en de bijbehorende Audit Alert van de NBA.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle van uw jaarrekening en is met uw ambtelijke organisatie besproken op 18 en 28 april 2025.

Wij bespreken de inhoud van dit verslag tijdens de vergadering van de auditcommissie op 22 mei 2025. Hebt u in de tussentijd nog vragen, neemt u dan gerust contact met ons op.

Wij bedanken u en uw medewerkers voor de medewerking tijdens onze controle.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Anton Eelco Gerritsma

drs. A.E. Gerritsma RA
senior director

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Boschdijktunnel 10, 5611 AG, Postbus 6365, 5600 HJ, Eindhoven
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

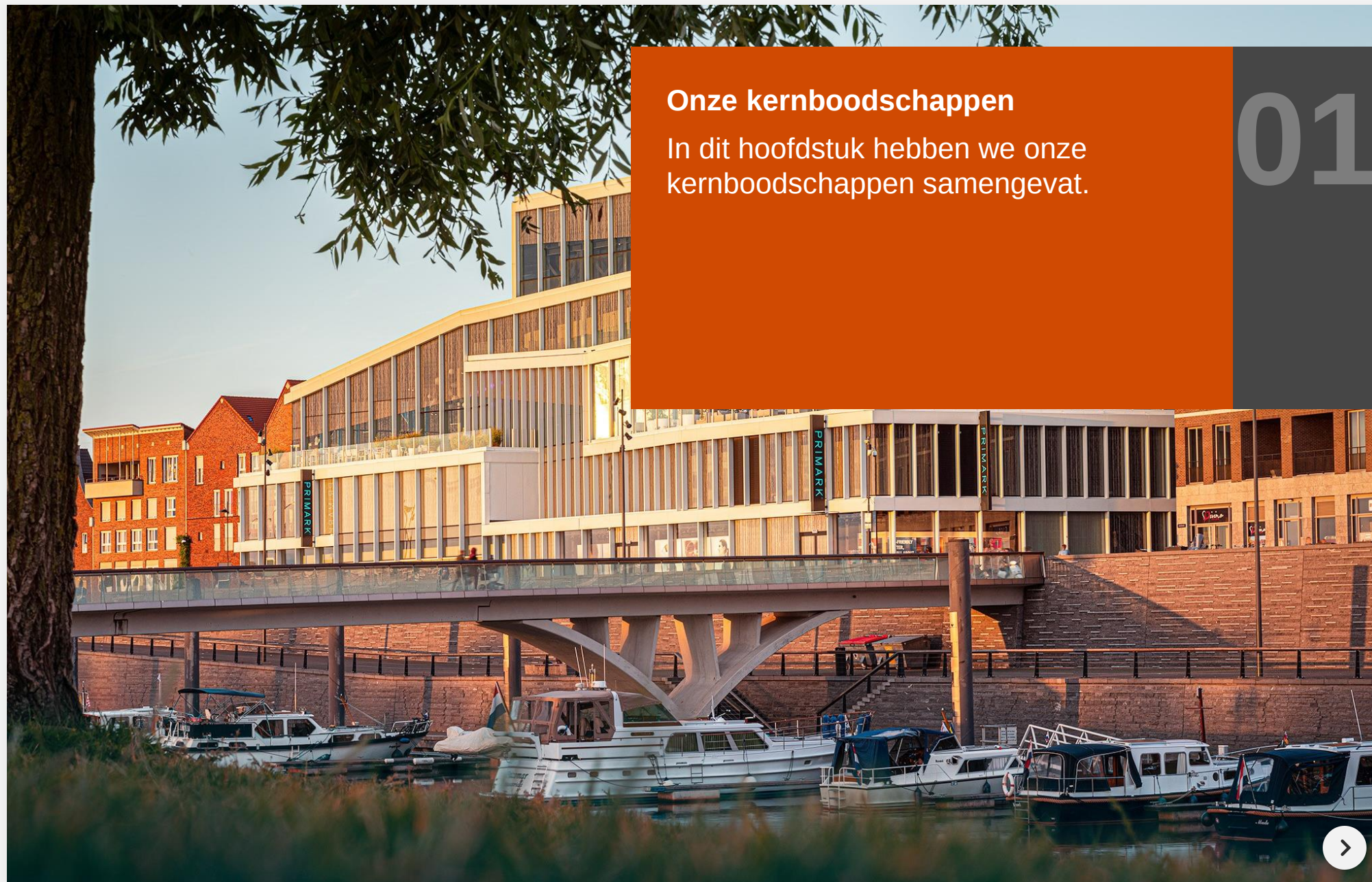
'PwC' is het merk waarernaar PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop) voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen

In dit hoofdstuk hebben we onze kernboodschappen samengevat.

01

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venlo. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de gemeente Venlo.

Onze kernboodschappen (1/2)

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van gemeente Venlo afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid. Daarnaast verstrekken wij ook een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen, zoals verantwoord in de SiSa-bijlage. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder geldt dat we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving hebben.

De rechtmatigheidsverantwoording

Het college heeft in de jaarrekening een verantwoording over rechtmatigheid opgesteld en nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

- De rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de afspraken die zijn gemaakt met de raad.
- Europese aanbestedingen: de totale onrechtmatigheden zijn €0,6 miljoen en de totale onduidelijkheden zijn €1,4 miljoen.
- Begrotingsonrechtmatigheden, de totale onrechtmatigheden (acceptabel) zijn € 2,7 miljoen
- Investeringsbudgetten, de totale onrechtmatigheden (acceptabel) zijn € 1,6 miljoen.

Onze visie op de informatiewaarde van de begroting en jaarstukken

Tijdens de vergadering van de auditcommissie van 24 oktober 2024 hebt u ons het volgende [speerpunt](#) meegegeven: onze visie op de informatiewaarde van de begroting en jaarstukken. De informatiewaarde van de jaarstukken is voldoende maar voor verbetering vatbaar.

Per programma wordt gedetailleerd inzicht gegeven in de behaalde resultaten en bijbehorende lasten. Er ontbreekt echter op welke manier de resultaten passen bij de gestelde doelen van de programmabegroting. De gemeente Venlo hanteert hiervoor onder andere 'Meetbaar Venlo 2024-2027'. Wij adviseren echter om te zorgen dat de jaarrekening en begroting een zelfstandig leesbaar stuk zijn, waarbij zowel de doelstellingen als de bijbehorende indicatoren in het zelfde stuk zijn verwerkt.

Ontwikkelingen in uw gemeente

In het [ruimtelijk domein](#) zien we dat het risicoprofiel van de grondexploitaties is verminderd, met name als gevolg van het afsluiten van de langlopende grondexploitaties 'Centrumplan Blerick'. Verder constateren wij dat de gemeente Venlo een voorzichtige benadering heeft gehanteerd bij het inschatten van zowel de kosten als de opbrengsten binnen de grondexploitaties. Aangezien dit zowel bij de kosten als de opbrengsten het geval is, heeft dit naar ons inziens momenteel geen impact op de waardering van de grondexploitatie. Wij adviseren om schattingen zoveel mogelijk te onderbouwen met historische data, vaste gegevens en recente besluitvorming en om deze scherp te monitoren naar gelang de voortgang van het project.

In het [sociaal domein](#) bedragen de totale onzekerheden €2,7 miljoen die toezien op de prestatielevering. De onzekerheden ontstaan doordat sommige productie-verantwoordingen van zorgleveranciers nog niet zijn ontvangen en doordat de SVB bij de persoonsgebonden budgetten (PGB) de prestatielevering niet vaststelt.

De gemeente Venlo heeft de controle op prestatielevering bij een groot aantal stromen geïntegreerd in het reguliere proces. Echter, voor bepaalde ZIN stromen is regievorming nog steeds alleen achteraf mogelijk via de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders.

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venlo. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de gemeente Venlo.

Onze kernboodschappen (2/2)

Binnen de [bedrijfsvoering](#) zien we dat de interne beheersing voldoende volwassen is. U moet nog wel specifiek aandacht geven aan de interne beheersing rondom de verdere doorontwikkeling van de P&C cyclus en de opvolging van bevindingen. Door de wisselingen op cruciale functies in de ambtelijke organisatie lopen de plannen achter bij de visie op het 'In control statement'.

De [migratie](#) van het financiële systeem door de gemeente Venlo verloopt voorspoedig, maar door de ontvangst van het datamigratieplan na go-live konden wij geen feed-forward feedback geven. Wij adviseren bij toekomstige migraties een proefmigratie uit te voeren, een risicoanalyse te documenteren en de rollen en verantwoordelijkheden van de afdelingen na migratie vast te leggen.

De financiële positie van de gemeente Venlo laat een positieve ontwikkeling zien maar blijft onzeker voor de toekomst

- Alle kengetallen voor [de financiële positie](#) van de gemeente Venlo vallen binnen de vastgestelde streefwaarden. Tegelijkertijd zien we ontwikkelingen in landelijke politiek die zorgen voor onzekerheden in de toekomst.
- Het [voorspellend vermogen](#) van de gemeente Venlo kan worden verbeterd door inzicht in beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare factoren. Er is een trend zichtbaar waarbij de inschattingen bij de begroting te negatief zijn en waarbij uitvoeringskracht bijvoorbeeld te optimistisch wordt ingeschat zoals bij onderhoud dat achterblijft op de ambities en begroting.
- Het weerstandsvermogen is de afgelopen jaren gedaald, maar nog steeds voldoende.

Observaties jaarrekening

- [Schattingen](#) van het college zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen.

- Bij de [voorziening Pensioenkosten wethouders](#) is sprake van forse toevoeging aan de voorziening in 2024. Vijfentwintig oud-wethouders uit de periode vóór 2013, die voorheen via de begroting werden gedekt, zijn toegevoegd aan de voorziening.
- De [voorzieningen](#) voor planmatig onderhoud worden gevoed door een recent beheerplan, dat maximaal vijf jaar oud is. Wij constateren echter dat de werkelijke onttrekkingen achterlopen bij de geplande onttrekkingen.
- Bij de [aanbestedingen](#) hebben wij geconstateerd dat niet voor elke inkoopstroom de spelregels van het inkoopbeleid Gemeente Venlo 2021 worden gevolgd. Dit heeft echter niet geresulteerd in onrechtmatigheden met betrekking tot de Europese aanbestedingen omdat het inkoopbeleid geen onderdeel is van het normenkader.
- In het kader van de [afroondende werkzaamheden](#) van onze jaarrekening-controle hebben wij geconstateerd dat gemeente Venlo nog steeds een groot aantal correcties in de vorm van nagekomen boekingen doorvoert. Deze grote hoeveelheid nagekomen boekingen wordt deels veroorzaakt door het nieuwe financieel systeem maar kan ook duiden op mogelijke onvolkomenheden in het financiële proces.

Samenwerking

- We hebben een constructieve [samenwerking](#) ervaren tijdens het controleproces.
- Met het ingaan van het laatste jaar van de coalitie en de komst van de nieuwe griffier, raden wij de auditcommissie aan om in gesprek te gaan over de rol van de auditcommissie en daarbij ook een doel te formuleren voor de komende jaren. Het [artikel](#) van onze sectorvoorzitter Martine Koedijk kan u daarbij helpen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

In dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over ons oordeel bij de jaarrekening. Hierin lichten we de geconstateerde fouten en onzekerheden voor de getrouwheid van de verantwoording over de financiële positie en over rechtmatigheid toe.

02

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

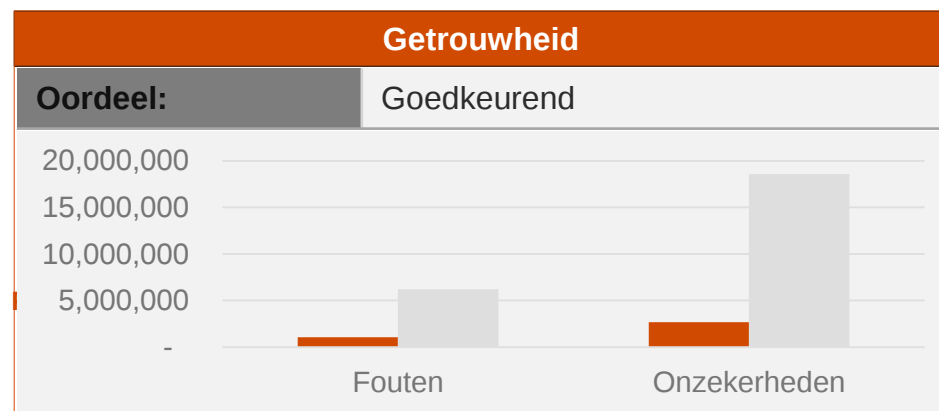
Ons oordeel bij uw jaarstukken 2024 is goedkeurend

Uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de gemeente Venlo afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening, waarin ook de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen, onder het voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Wij hebben geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024.

Rechtmatigheid specifieke uitkeringen

Wij hebben in onze controleverklaring ook een goedkeurend oordeel verstrekt over de baten en lasten als mede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, zoals verantwoord in [de Sisa-bijlage](#).

■ = absoluut bedrag fouten of onzekerheden x €1.000

■ = door u vastgestelde goedkeuringstolerantie x €1.000

In totaliteit hebben we zes controleverschillen geconstateerd in relatie tot getrouwheid, waarvan er drie zijn gecorrigeerd. De overzichten van deze fouten en onzekerheden inzake getrouwheid worden [hier](#) getoond.

Geen wijzigingen van het controleplan

Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

Overige informatie in uw jaarverslag is consistent met uw jaarrekening

Als accountants zijn wij ervoor verantwoordelijk dat wij in onze controleverklaring verslag uitbrengen over de overige informatie die in het jaarverslag is opgenomen. De overige informatie omvat uw jaarverslag, programmaverslag, de paragrafen en de bijlagen. Wij hebben geen materiële inconsistenties, materiële onjuistheden en/of omissies opgemerkt in de informatie die op grond van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) moet worden verstrekt.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn er geen aanwijzingen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

i

Overzicht van gecorrigeerde fouten inzake getrouwheid

×

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de gecorrigeerde fouten in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €310.000

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten
1	<u>Correctie Gemeentefonds</u> Bevinding met betrekking tot de juistheid van de WOZ-waarden baten. Een deel van de baten was ten onrechte niet verantwoord in het huidige boekjaar.	D Overlopende activa	€986.600
		Cr Gemeentefonds	€986.600
2	<u>Grondverkoop panden S en AH</u> Bevinding met betrekking tot de afgrenzing van de baten uit de verkoop van twee panden. Een deel van de baten was niet verantwoord in het huidige boekjaar, terwijl de levering al wel had plaatsgevonden.	D Overlopende Activa	€466.224
		Cr Grondverkopen	€466.224
3	<u>Correctie Crediteuren</u> Bevinding met betrekking tot de afgrenzing van de lasten als gevolg van de IT-Migratie. Een deel van de lasten was niet verantwoord in het huidige boekjaar, terwijl de levering al wel had plaatsgevonden.	D Grondverkopen	€466.224
		Cr Voorraad	€466.224
		D Diverse Lasten	€553.759
		Cr Overlopend passiva	€553.759
		Totaal	€2.006.583

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van ongecorrigeerde fouten en onzekerheden inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de ongecorrigeerde fouten en onzekerheden in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €310.000. Het college heeft geconcludeerd dat het kwalitatieve en kwantitatieve effect niet materieel is. Wij zijn het eens met deze beoordeling van het college.

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheid
1	Onzekerheid prestatielevering pgb's (Wmo en Jeugd)	Exploitatie -SODO PGB		€ 2.237.477
2	Onzekerheid prestatielevering Zorg in Natura (Wmo en Jeugd)	Exploitatie -SODO ZIN		€ 431.699
3	<u>Correctie Crediteuren</u> Bevinding met betrekking tot de afgrenzing van de lasten als gevolg van de IT-Migratie. Een deel van de lasten was niet verantwoord in het huidige boekjaar, terwijl de levering al wel had plaatsgevonden.	D Diverse Lasten Cr Overlopende passiva	€288.394 €288.394	
4	<u>Correctie Materiële vaste activa</u> Bevinding met betrekking tot de nagekomen boekingen. Een nog te ontvangen bijdrage van derden voor een MVA-actief had als een overlopend actief verantwoord moeten worden. In plaats daarvan is deze bijdrage onjuist verantwoord als ndennden werk.	D Overlopende activa Cr Materiële vaste activa Cr Onderhanden werk	€ 770.000 € 117.061 € 652.939	

Totaal € 1.058.394 € 2.669.176

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024**

- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing
- Overige ontwikkelingen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Uitkomsten controle 2024

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitkomsten van de controle voor het ruimtelijk domein, het sociaal domein en de overige domeinen, waaronder de bedrijfsvoering.

03

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Ruimtelijk domein (1/2)

De verliesvoorziening en het risicoprofiel van de grondexploitaties dalen licht in 2024

Het risicoprofiel van de grondexploitaties neemt licht af

In 2024 zijn tien grondexploitaties afgesloten, waarvan de belangrijkste de langlopende grondexploitaties 'Centrumplan Blerick' en "Veegtes". Het uiteindelijke resultaat op deze langlopende grondexploitaties is €9,0 en €0,2 miljoen negatief en was al voorzien. Een andere belangrijke mutatie in de voorziening is het opnemen van het verwachte verlies in de nieuwe grondexploitatie Geresstraat van €7,0 miljoen.

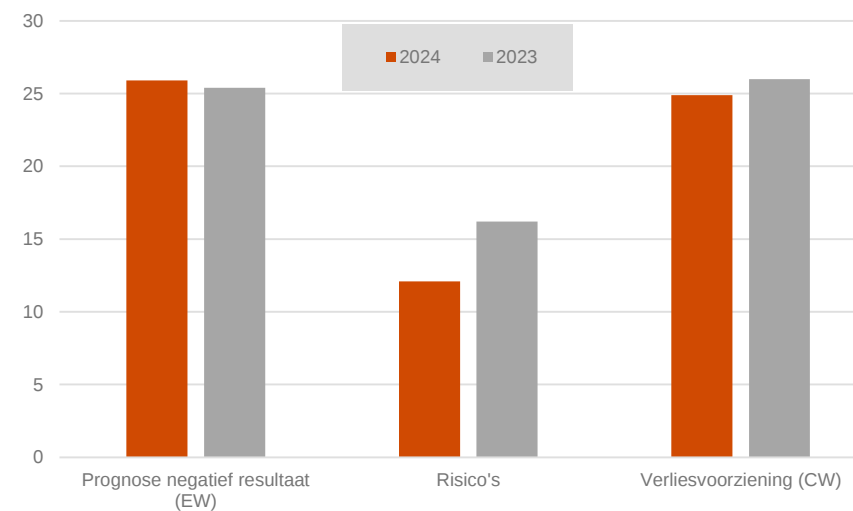
De project-gerelateerde risico's zijn (conform de paragraaf 'Grondbeleid') gedaald naar €12,1 miljoen (2023: €16,2 miljoen). Qua verdeling heeft 66% van de risico's betrekking op het Kazernekwartier, 18% op Q4 en 14% op de overige exploitaties.

De verliesvoorziening is in 2024 verlaagd met €1,1 miljoen wat met name het gevolg is van de afgesloten projecten zoals hierboven benoemd, en de toevoeging voor de nieuwe grondexploitatie 'Geresstraat' (stijging van €7,0 mln). De voorziening wordt gevormd voor grondexploitaties waar een tekort wordt verwacht op de contantewaarde. Per jaareinde is de voorziening €24,9 miljoen (2023: €26,0 miljoen).

De waardering van de grondexploitaties is voorzichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening is het college verplicht om belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames te formuleren en toe te lichten. De waardering van de grondexploitaties vormt hier een onderdeel van. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die het college heeft gemaakt, geëvalueerd, met speciale aandacht voor de grondexploitaties 'Kazernekwartier' (wegens de omvang) en 'Geresstraat' (wegens de nieuwe aard van deze grondexploitatie).

Ontwikkeling risicoprofiel grondexploitaties

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de gemeente Venlo een voorzichtige benadering heeft gehanteerd bij het inschatten van zowel de kosten als de opbrengsten binnen de grondexploitaties. Hoewel de gemaakte schattingen voorzichtig lijken, is het nog te vroeg om te concluderen of er een mogelijke fout in de waardering van de grondexploitaties aanwezig is. Wij adviseren om schattingen zoveel mogelijk te onderbouwen met historische data, vaste gegevens en recente besluitvorming.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Ruimtelijk domein (2/2)

Gemeente Venlo heeft de actuele thema's gereflecteerd in de grondexploitaties

De stijgende bouwkosten, de onzekerheden in de markt, de stijgende rente en het stroomnet van Nederland dat overvol is. Dit zijn de thema's die impact hebben op uw grondexploitaties. Wij hebben geëvalueerd of deze onderwerpen in voldoende mate zijn gereflecteerd in de grondexploitaties. We lichten de onderwerpen hieronder toe.

De rentes zijn gedaald in vergelijking met de afgelopen jaren. Dit komt door de verlagingen die de ECB heeft doorgevoerd. Met de dalende rente zijn ook de rentekosten die aan de grondexploitaties worden toegerekend gedaald. Wij adviseren u om bij langlopende grondexploitaties de renteontwikkelingen te blijven monitoren en hier in de risicoanalyse rekening mee te houden.

Door de toenemende vraag naar elektriciteit is het stroomnet in Nederland overvol geraakt. Hierdoor ontstaat veel vertraging in bouwprojecten. Naast de rem op de woningbouw, zorgt netcongestie ook voor vertraging in de energietransitie. Wij adviseren u de impact van netcongestie te monitoren voor de lopende, nieuwe en toekomstige grondexploitatie projecten.

Hoewel de verkoopprijzen van woningen overeenkomen met de prijzen van het voorgaande jaar, constateren we een toename in de bouwkosten. Dit heeft echter een beperkte impact op de financiële risico's van de gemeente met betrekking tot de residuele grondwaarde.

Parameter	2024	Observaties
De gehanteerde rekenrente	●	Het rentepercentage wordt berekend over de boekwaarde van grondexploitaties op 1 januari en bedraagt voor 2024 2,33%.
De kostenstijging	●	Gemeente Venlo hanteert voor de kostenstijging een percentage van 5% in 2025, 3,5% voor 2026 en 2027 en 2% vanaf 2028.
De opbrengstenstijging	●	Gemeente Venlo hanteert voor de opbrengstenstijging een percentage van 2%.
De gehanteerde programmering	●	De huidige grondexploitaties passen binnen de strategische Visie Venlo 2040 en de woondeal Limburg.
Disconteringsvoet	●	Disconteringsvoet van 2% is een vast gegeven conform de BBV-regelgeving en wordt overeenkomstig gehanteerd door gemeente Venlo.

■ Controleverschil □ Optimistisch ● Evenwichtig ◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Sociaal domein (1/2)

Grip op zorgstroom via productieverantwoordingen

De lasten in het sociaal domein nemen toe; de risico-inschatting is gereflecteerd in het weerstandsvermogen

In 2024 constateren we een verdere toename van de kosten voor de Wmo en de jeugdzorg. Een belangrijke oorzaak hiervan is de verschuiving in de zorgzwaarte voor jeugdige patiënten, waarbij de zorgtrajecten langer en intensiever worden. Het risico met betrekking tot de Jeugdzorg is ook gereflecteerd in het weerstandsvermogen voor €2,4 miljoen.

Fraudeonderzoek Zorgaanbieder

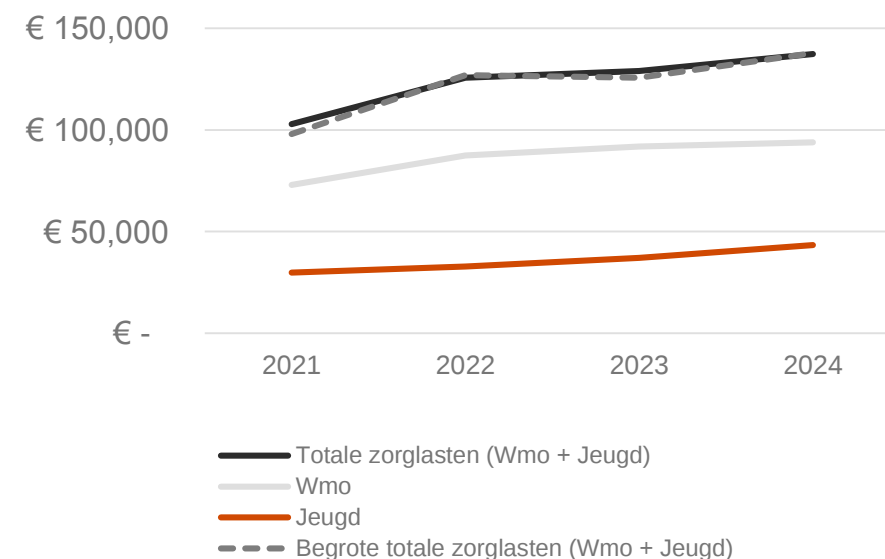
Per oktober 2024 is er bij een zorgaanbieder een fraudeonderzoek gestart. De uitvoering van dit onderzoek vindt plaats op basis van een vastgesteld controleplan en wordt uitgevoerd door een externe partij via de MGR. Het jaar 2024 heeft voornamelijk in het teken gestaan van de voorbereidingen voor de daadwerkelijke uitvoering van dit onderzoek, dat op het moment van het opstellen van dit accountantsverslag nog niet is afgerond. Wij adviseren om de uitkomsten van dit onderzoek zorgvuldig te volgen en de mogelijke impact op de gemeente Venlo te blijven monitoren.

Grip op zorgstroom via productieverantwoordingen

Door middel van het prognosemodel heeft gemeente Venlo effectief inzicht en controle verkregen over de zorgstroomlasten die via de productieverantwoordingen lopen. Uit de controle door de ambtelijke

organisatie van deze productieverantwoordingen is gebleken dat er geen financiële aanpassingen nodig waren in de lasten. Dit duidt erop dat er steeds meer grip komt op de zorgstroom via productieverantwoordingen. Een belangrijk aandachtspunt blijft dat voor een aantal voorzieningen de controle op prestatielevering nog geïmplementeerd moet worden in het reguliere proces, omdat gemeente Venlo voor nu nog voornamelijk afhankelijk is van de productieverantwoordingen van zorgleveranciers.

Ontwikkeling zorglasten

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Sociaal domein (2/2)

Aandacht voor regievorming omtrent het vaststellen van de prestatielevering

Ook in 2024 blijken er onzekerheden rondom de prestatielevering zorg in natura

Gemeente Venlo heeft in 2024 met een set aan interne beheersingsmaatregelen de prestatielevering van zorg in natura zelfstandig vastgesteld in aanvulling op de beoordeling van de productieverantwoordingen (inclusief controleverklaringen) van de zorgaanbieders voor de zorgstromen die de gemeente Venlo zelf uitvoert.

De interne beheersingsmaatregelen zijn gedurende 2024 meer in lijn gebracht met de SDO-notitie van de NBA. Hierbij zijn verbeteringen doorgevoerd zoals standaardagenda's en templates voor de vastlegging van gesprekken met de zorginstellingen. Het effect hiervan is zichtbaar maar heeft niet kunnen voorkomen dat voor enkele zorgaanbieders de prestatielevering niet op basis van interne processen kon worden aangetoond. Op basis van de productieverantwoordingen is alsnog voldoende controle-informatie verkregen om te onderbouwen dat de prestaties ook daadwerkelijk zijn geleverd. Wij adviseren om voor alle zorgaanbieders de prestatielevering in het interne proces te borgen.

Prestatielevering pgb niet vastgesteld

Voor alle cliënten die een pgb ontvangen, worden door de gemeente beschikkingen verstrekt aan de cliënt. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) verzorgt het administratieproces en legt daarvoor verantwoording af, maar controleert niet of de prestatie is geleverd voor gedeclareerde zorgkosten.

De gemeente Venlo heeft geen aanvullende werkzaamheden verricht. Daarmee is de totale pgb-last aangemerkt als onzeker.

Getrouwheid	2024 (x €1.000)		2023 (x €1.000)	
	Fout	Onzekerheid	Fout	Onzekerheid
Jeugdzorg en Wmo ZiN		432		626
Jeugdzorg en Wmo pgb		2.237		2.238
Totaal		2.669		2.864

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Schattingen**
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing
- Overige ontwikkelingen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (1/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
Afschrijvingen van materiële vaste activa	10,5	10,4	●	●	Het activabeleid van de gemeente ligt ten grondslag aan de wijze van afschrijven op materiële vaste activa. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebruikelijk in de sector. Tevens hebben wij geen indicaties van duurzame waardeverminderingen geconstateerd.
Waardering uitzettingen kleiner dan 1 jaar	123,0	223,0	●	●	De schattingen ten aanzien van de oninbaarheid van de sociale debiteuren zijn bijgewerkt ten opzichte van voorgaand controlejaar. Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de inbaarheid van de sociale debiteuren een betrouwbaar beeld geven.
De waardering van de grondexploitaties	29,7	25,6	◆	●	Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de gemeente Venlo een voorzichtige benadering heeft gehanteerd bij het inschatten van zowel de kosten als de opbrengsten binnen de <u>grondexploitaties</u> .

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing
- Overige ontwikkelingen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (2/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
De juistheid en volledigheid van de onderhoudsvoorziening	12,9	10,4	●	●	Met betrekking tot de voorziening onderhoud hebben wij geconstateerd dat de onttrekkingen achterblijven op het onderhoudsplan. Uit nader onderzoek blijkt dat dit onder andere achterwege blijft als gevolg van tekorten aan personeel in de bouw.
De waardering van de financiële vaste activa	119,4	63,8	●	●	Wij hebben de waardering van uw financiële vaste activa in detail gecontroleerd. Ook de deelnemingen hebben we specifiek gecontroleerd. Wij concluderen dat de inschattingen van het college ten aanzien van de waardering van deze deelnemingen en (gerelateerde) leningen evenwichtig tot stand zijn gekomen.
De waardering en indexatie van de APPA-voorziening	7,9	5,3	●	●	De voorziening voor wethouder pensioenen (APPA) per eind 2024 is onderbouwd door actuariële berekeningen van een externe serviceorganisatie. Deze organisatie heeft de uitgangspunten uit de circulaire van het ministerie gebruikt. Daarnaast is de voorziening geïndexeerd met 1,84%. Wij zijn akkoord met de uitgangspunten die de gemeente Venlo heeft gehanteerd.
De juistheid en volledigheid van de voorziening verlofsparen	2,2	1,7	●	●	Wij hebben vastgesteld dat de voorziening is gevormd op basis van de beste inschatting die de gemeente kan maken. De grondslagen die zijn gehanteerd zijn geschikt.

■ Controleverschil

■ Optimistisch

● Evenwichtig

◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Rechtmatigheid

Uw rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereisten

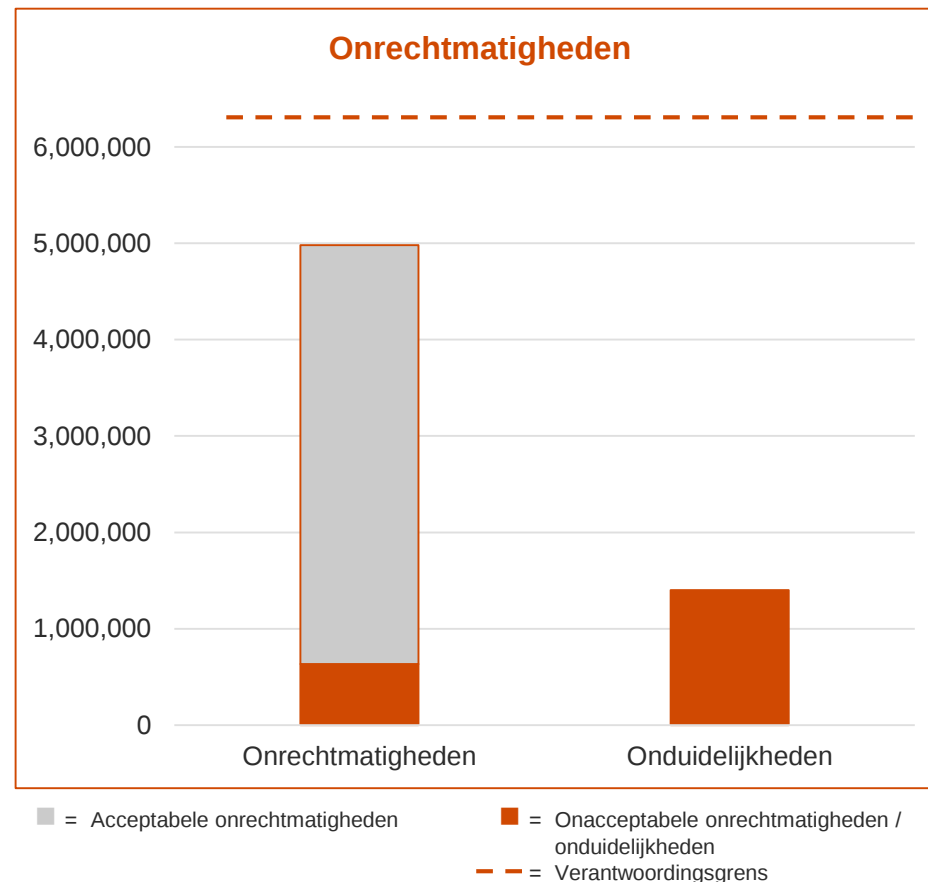
Rechtmatigheidsverantwoording van het college voldoet wel aan de vereisten

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Als uw accountant hebben wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording meegewogen in ons oordeel over de jaarrekening als geheel (indirect oordeel over de rechtmatigheid).

Het college heeft geen onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens van € 6,2 miljoen geconstateerd (1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves). Een nadere toelichting van de afwijkingen onder de verantwoordingsgrens zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

- Europese aanbestedingen, de totale onrechtmatigheden (onacceptabel) zijn € 0,6 miljoen en de totale onduidelijkheden zijn €1,4 miljoen.
- Begrotingsonrechtmatigheden, de totale onrechtmatigheden (acceptabel) zijn € 2,7 miljoen
- Investeringsbudgetten, de totale onrechtmatigheden (acceptabel) zijn € 1,6 miljoen.

Wij hebben inzicht verkregen op welke wijze de rechtmatigheidsverantwoording tot stand komt. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van het VIC-plan en de uitgevoerde VIC-werkzaamheden en de algemene beheersingsmaatregelen binnen de gemeente.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen
 - Rechtmatigheid
- Update interne beheersing**
- Overige ontwikkelingen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Update interne beheersing

Geen nieuwe significante tekortkomingen geïdentificeerd in de interne beheersing

Geen nieuwe significante tekortkomingen in de interne beheersing

In onze rapportage interim-bevindingen 2024 hebben wij ons beeld gegeven van de interne beheersing van de gemeente Venlo. Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen nieuwe belangrijke aandachtspunten in de interne beheersing geconstateerd. Echter, op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij twee bevindingen met betrekking tot de kasstelling en het betalingsproces vastgesteld. Deze bevindingen zijn beoordeeld als niet significant en zijn met de ambtelijke organisatie gedeeld om de interne beheersing op deze processen verder te verbeteren.

Inkoopbeleid Gemeente Venlo

Bij de aanbestedingen hebben wij geconstateerd dat niet voor elke inkoopstroom de richtlijnen van het inkoopbeleid Gemeente Venlo 2021 worden nageleefd. Dit betreft voornamelijk sociale en andere specifieke diensten. Het niet volgen van het lokale inkoopbeleid heeft niet geresulteerd in onrechtmatigheden met betrekking tot de Europese aanbestedingen omdat het inkoopbeleid geen onderdeel is van het normenkader. Wij adviseren om de interne procedures zodanig te organiseren dat het inkoopteam bij elke inkoopstroom betrokken is.

Veelvoud aan nagekomen boekingen

In lijn met voorgaand jaar, constateren we dat de gemeente Venlo een groot nagekomen boekingen doorvoert in het jaarrekeningproces. In 2024 is het aantal nagekomen boekingen 98, ten opzichte van 2023 (75 nagekomen boekingen) gestegen. Deze stijging is mede het gevolg van de implementatie van het nieuwe financieel systeem dat tevens enkele nagekomen boekingen met zich mee heeft gebracht. Echter, de grote hoeveelheid nagekomen boekingen kan duiden op mogelijke onvolkomenheden in het financiële proces. Daarnaast kan het de tijdigheid en de efficiëntie van de afronding van de controlewerkzaamheden negatief beïnvloeden. Wij adviseren de gemeente

Venlo om de processen rondom de financiële verslaglegging te evalueren en waar nodig te verbeteren en te versnellen. Dit kan bijvoorbeeld door het implementeren van striktere deadlines voor het boeken van transacties en het versterken van de interne controlemaatregelen hieromtrent. Ook de maandafsluitingen die Venlo aan het optimaliseren is, kunnen hier een positieve bijdrage aan leveren. Bovendien adviseren we om de maandelijkse rapportages direct te koppelen aan het jaarrekeningproces. Hierdoor kan de betrouwbaarheid van de financiële rapportages worden verhoogd en kunnen toekomstige jaarrekeningcontroles efficiënter verlopen.

Visie 'In control statement'

Gemeente Venlo streeft naar een 'in control statement'. Om hier naartoe te bewegen raden we de gemeente aan om beslissingen te nemen over de verdeling van rollen en taken binnen de drie lijnen en te monitoren of deze in de praktijk ook gevolgd worden. Zo zien we dat diverse afspraken in opzet uitgewerkt zijn over de verantwoordelijkheden omtrent opvolging van bevindingen, maar dat dit in de praktijk nog niet gevolgd wordt. Tevens bestaat er momenteel nog onduidelijkheid over de verantwoordelijkheid over de controle op de getrouwheid: wordt deze taak belegd bij de tweede lijn (Business Control en team Financiën) of bij de derde lijn (VIC-functie)? Afspraken hierover zullen resulteren in een verhoogd bewustzijn en betrokkenheid bij de financiële prestaties, het opstellen van de begroting en het opstellen van de jaarrekening.

Geen nieuwe bevindingen ten aanzien van uw IT-omgeving

Wij zijn verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. In aanvulling op de board letter d.d. 12 november 2024 zijn er geen nieuwe bevindingen ten aanzien van uw IT-omgeving.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing

Overige ontwikkelingen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overige ontwikkelingen

Toelichting overige specifieke dossiers

Voorziening pensioenkosten wethouders

Als gevolg van het aangekondigde transitieproject APPA, in het kader van de Wet Toekomst Pensioen, zijn vijftientig oud-wethouders uit de periode vóór 2013, die voorheen via de begroting werden gedekt, toegevoegd aan de voorziening ter waarde van €1,7 miljoen. Deze toevoeging aan de voorziening is correct verwerkt en toegelicht in de jaarrekening. Wij onderstrepen het belang van het tijdig zichtbaar maken van dergelijke wijzigingen op de financiële verslaggeving.

Migratie IT-Systeem

Gemeente Venlo voert momenteel de laatste werkzaamheden uit voor de migratie van het financiële systeem. Deze migratie is tot op heden goed verlopen. Omdat wij het datamigratieplan na go-live hebben ontvangen, hebben wij geen feed-forward kunnen geven op dit plan. We adviseren daarbij om in volgende migraties te overwegen of een proefmigratie uitgevoerd moet worden, om een risicoanalyse uit te voeren en te documenteren, en om ook de rollen en verantwoordelijkheden (inclusief autorisatieniveaus) van de afzonderlijke afdelingen na migratie in kaart te brengen.

De controle op de migratie wordt uitgevoerd door consulting bureau Sparke & Keane. We zijn samen met hen en de gemeente Venlo in gesprek om de verwachtingen af te stemmen ten aanzien van de controle op deze migratie. Naar verwachting wordt de controle door Sparke & Keane in mei 2025 afgerond waarna wij als onderdeel van de controle op de 2025 cijfers deze controle zullen valideren.

Ontwikkelingen inzake fiscale aspecten van inhuur

Per 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium Wet DBA beëindigd. Dit betekent dat de Belastingdienst weer kan handhaven op schijnzelfstandigheid met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. In 2025 zal de Belastingdienst bij een correctie nog geen vergrijp- of verzuimboete opleggen indien de gemeente aantoonbaar stappen heeft ondernomen om schijnzelfstandigheid te voorkomen. Het Deliveroo-arrest vormt nog steeds de basis voor de handhaving.

Gemeente Venlo heeft concrete acties uitgevoerd om de risico's inzichtelijk te maken. De controle op de Wet DBA wordt voornamelijk uitgevoerd via YIS. Contracten die via YIS worden afgesloten, worden door YIS gecontroleerd op naleving van de Wet DBA en waar nodig worden overgangsregelingen aangegaan en word besloten om contracten tijdig te beëindigen. De gemeente maakt momenteel inzichtelijk wat de inhuur buiten YIS om is om hiervoor een stappenplan samen te stellen. Tevens is dit thema meegenomen als onderdeel van de afspraken met de belastingdienst omtrent het Horizontaal Toezicht.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag**
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Jaarverslag

In dit hoofdstuk beschrijven we wat ons is opgevallen in relatie tot de informatiewaarde van het jaarverslag. Daarnaast beschrijven we onze visie op de financiële positie.

04

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (1/3)

De financiële positie van de gemeente Venlo laat een positieve ontwikkeling zien maar blijft onzeker voor de toekomst

Wij hebben uw financiële positie aan de hand van zes kengetallen onder elkaar gezet. Hierbij hebben wij ook de landelijke cijfers gepresenteerd (zie de tabel hiernaast). Uw positie faciliteert een duurzame uitvoering van het beleid. Het exploitatieresultaat over 2024 is positief. De gemeente Venlo verwacht echter in de komende jaren tekorten; het exploitatieresultaat van dit jaar vormt deels een buffer voor die tekorten.

De gemeenteraad heeft de streefwaarde voor de solvabiliteit vastgesteld op 25-30%. De solvabiliteit van de gemeente Venlo in 2024 is 39% en laat een verbetering van de financiële positie zien. Dit komt onder andere door de stijging in het exploitatieresultaat over 2024. Om te beoordelen of de gemeente Venlo in staat is om in te spelen op de toekomstige risico's is het belangrijk de solvabiliteit te bezien in verhouding tot het weerstandsvermogen (zoals uitgewerkt op de volgende pagina) en de uitdagingen in de meerjarenbegroting.

De structurele exploitatieruimte met een saldo van nihil laat zien dat de structurele lasten door structurele baten worden gedekt. De structurele exploitatieruimte van gemeente Venlo is gezakt van 9% in 2023 naar 7,6% in 2024, maar is nog altijd positief en boven het landelijk gemiddelde.

Het voorspellend vermogen van de gemeente Venlo kan worden verbeterd

Met de toekomstige onzekerheden over de compensatie vanuit het Rijk na 2026 is het voorspellend vermogen des te belangrijk geworden. Wij hebben uw

Kengetallen	Gemeente Venlo		Landelijk**	
	2024	2023	2024*	2023
Weerbaarheid				
Solvabiliteit	39%	35%	35%	39%
Grondexploitaties	5%	4%	7%	6%
Structurele exploitatieruimte	7,6%	9,0%	2%	3%
Wendbaarheid				
Nettoschuldquote	35%	26%	57%	38%
Nettoschuldquote gecorrigeerd	19%	19%	51%	32%
Belastingcapaciteit	92,1%	96,9%	101%	100%
* Op basis van de begroting 2024.				
** Bron: https://findo.nl/jive				

voorspellend vermogen beoordeeld op basis van een vergelijking tussen begrote en gerealiseerde saldi van baten en lasten.

Er is een trend te zien waaruit blijkt dat de gemeente Venlo consistent een te laag resultaat begroot, wat ook in 2024 blijkt. In de begroting na wijzigingen werd nog rekening gehouden met een overschot van €8,9 miljoen, terwijl uiteindelijk een overschot is behaald van €27,4 miljoen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het voorspellend vermogen van de gemeente kan worden verbeterd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (2/3)

Het resultaat voor reservemutaties van de gemeente Venlo is positief

Het resultaat kent gedeeltelijk een incidenteel karakter. Dit is kenbaar gemaakt in het overzicht met incidentele baten en lasten in de jaarrekening. En in de samenvatting van de jaarrekening heeft de gemeente een analyse weergegeven van de verschillen tussen begroot en werkelijk resultaat. Het is aan te bevelen om hierbij in het vervolg een splitsing te maken tussen beïnvloedbaar en niet-beïnvloedbaar om zo het voorspellend vermogen te kunnen verbeteren.

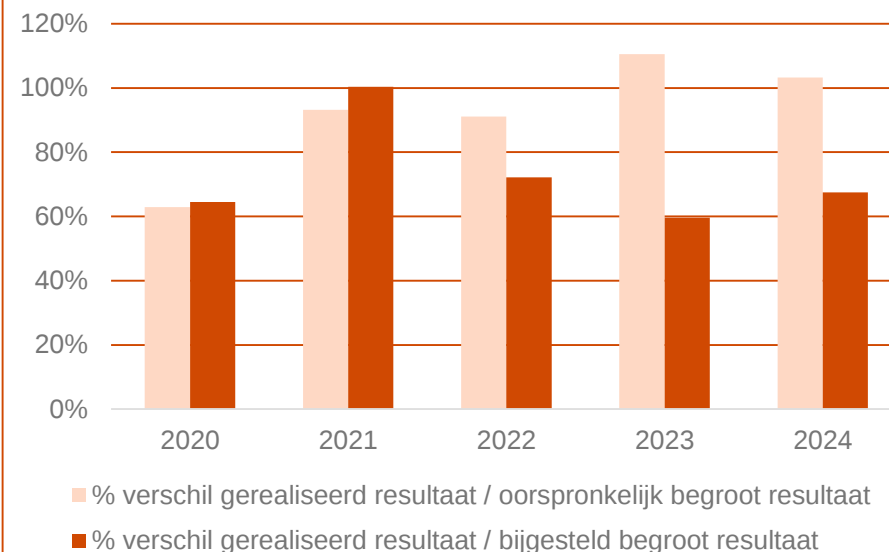
Momenteel zijn er enkele verschillen tussen begroot en resultaat die opvallen. Zo zijn de baten bij het programma Leefbaar Venlo €7 miljoen lager en zijn de lasten €12 miljoen lager dan de gewijzigde begroting. De belangrijkste oorzaak hiervan is lagere baten van €8,5 miljoen en lagere lasten van €8,0 miljoen van de grondexploitatie. Het is de vraag of deze resultaten niet ook al inzichtelijk waren tijdens de slotnota.

Daarnaast valt op dat bij het programma Gezond en Actief Venlo de lasten €4,6 miljoen lager zijn. De belangrijkste oorzaak voor de daling van de lasten is het niet openen van een nieuwe locatie voor de opvang van ontheemden voor €3,0 miljoen. Dit is een keuze, en daarmee is dit voordeel beïnvloedbaar.

En als laatste valt het voordeel in de algemene middelen op, waarbij de decembercirculaire voor een voordeel van €3,3 miljoen zorgt. Dit is niet beïnvloedbaar en de uitkomst van de decembercirculaire was nog niet beschikbaar bij het opstellen van de slotnota.

Om het inzicht te vergroten, kan een diepgaande inhoudelijke analyse bij de interne maandafsluitingen bijdragen aan het versterken van het inzicht, mits de verschillen ten opzichte van de begroting tijdig in kaart worden gebracht op basis van het baten-en-lastendeel en dit wordt gekoppeld aan de realisatie van beleid. Gemeente Venlo werkt aan het verder uitrollen van de maandafsluitingen en maandrapportages om zo ook de interne monitoring en sturing te verbeteren.

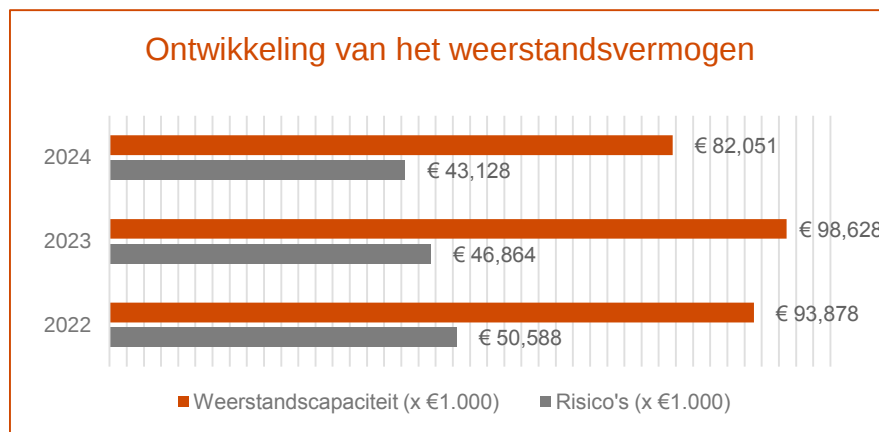
Voorspellend vermogen van de gemeente Venlo

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (3/3)

Het weerstandsvermogen is de afgelopen jaren gedaald, maar nog steeds voldoende

Het weerstandsvermogen is de afgelopen jaren gedaald

De gemeente stuurt voor de ratio weerstandsvermogen op een waarde tussen de 1,4 en 2,0 zodat de berekende risico's zijn afgedekt door de aanwezige weerstandscapaciteit. Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van provincies geeft bij deze classificatie 'ruim voldoende'. Hierbij wordt het integrale cijfer, de algemene dienst plus het grondbedrijf, als uitgangspunt genomen. Met 1,90 is het weerstandsvermogen lager dan vorig jaar (2,10), echter valt dit nog steeds binnen de gestelde ratio's. Enerzijds komt deze daling door een daling van de algemene reserve, maar tevens door een daling van de risico's. De financiële risico's komen voornamelijk voort uit het ruimtelijk domein. Een nieuw risico betreft het risico omtrent de Geresstraat, waarvoor een weerstandsvermogen van €2,0 miljoen vereist is, dit is nader toegelicht op deze [slide](#). Ten opzichte van het voorgaande jaar is er in totaal een afname in de risico-omvang, voornamelijk door de afname van het risico uit het ruimtelijk domein met €5,8 miljoen door het afsluiten van enkele grondexploitaties.

De rol van de raad bij ombuigingen

Gemeente Venlo heeft de mogelijke bezuinigingskeuzes in kaart gebracht en gepresenteerd bij de begroting 2025-2028. Hierbij blijkt dat de begroting over 4 jaar nog structureel sluitend is, maar dat verdere keuzes in de toekomst onvermijdbaar zijn afhankelijk van de landelijke politiek. Deze interventies zullen maatschappelijke impact gaan hebben (leefbaarheid, bestaanszekerheid, bepaalde voorzieningen) en tevens impact gaan hebben op de kwaliteit van de dienstverlening. Voor de begroting 2026 worden de geïnterpreteerde opties verder uitgewerkt door het college. In [dit artikel](#) geven we de volgende adviezen aan raadsleden:

Raad aan het roer!

Geef kaders vooraf over het proces van inventariseren, de betrokkenheid van de raad, de denkrichtingen/voorkeuren en de gewenste informatie bij besluitvorming.

Denk opgavegericht

Maak onderscheid tussen de dagelijkse uitvoering/wettelijke taken en de ambities/opgaven van de gemeente en kies aan de hand van het effect van de ombuiging. Hou hierbij rekening met de beschikbare capaciteit (realisatiekracht).

Bewaak de wendbaarheid en weerbaarheid van de financiële positie

Zorg bij de voorgestelde ombuigingen voor inzicht in het effect op de wendbaarheid voor de toekomst en laat de (realisatie) risico's vertalen naar het weerstandsvermogen.

Na kiezen volgt monitoren: zorg dat daarvoor een dashboard is ingericht

Worden de ombuigingen wel gerealiseerd (financieel) en zoals bedoeld is conform de voorgestelde uitwerking? Is het negatieve effect op de gemeente niet te groot? Worden de opgaven gerealiseerd?

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie

Observaties jaarverslag

- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt: Observaties jaarverslag (1/2)

De kwaliteit van uw jaarverslag is voldoende maar voor verbetering vatbaar

Tijdens de vergadering van de auditcommissie van 24 oktober 2024 hebt u ons het volgende speerpunt meegegeven: onze visie op de informatiewaarde van de begroting en jaarstukken.

Jaarverslag	Beoordeling	Observaties
Verenigbaarheid jaarrekening en het jaarverslag	●	Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn. In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan het BBV.
Inzicht in fraudepreventie-systeem in paragraaf ‘Bedrijfsvoering’	□	In onze controleverklaring rapporteren wij over de risico-inschatting, onze verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Daarbij hebben we ook aandacht besteed aan de toelichtingen die de gemeente Venlo heeft opgenomen in de paragraaf ‘Bedrijfsvoering’. Wij vinden dat er op dit moment voldoende wordt toelicht over het vastgestelde frauderisicomanagement echter onvoldoende over de genomen acties en bevindingen op basis van het frauderisicomanagement.
Informatiewaarde jaarverslag & Kwaliteit paragrafen	□	Ons oordeel is gebaseerd op de leesbaarheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses. Wij zijn van mening dat het jaarverslag de raad de gewenste informatie verschaft per beleidsterrein.

Per programma wordt er gedetailleerd inzicht gegeven in de behaalde resultaten, de methoden waarmee deze resultaten zijn bereikt en de bijbehorende lasten. Dit biedt een helder beeld van de prestaties en de financiële implicaties van elk programma. Echter, er ontbreekt een duidelijke toelichting over hoe de behaalde resultaten aansluiten bij de gestelde doelen van de programmabegroting. Dit is essentieel voor de informatiewaarde van de jaarstukken. Zonder deze context is het moeilijk voor de lezer om te bepalen in hoeverre de resultaten bijdragen aan de bredere beleidsdoelstellingen en prioriteiten die door de coalitie zijn vastgesteld.

De gemeente Venlo hanteert hier onder andere ‘Meetbaar Venlo 2024-2027’ voor. Wij adviseren echter om te zorgen dat de jaarrekening en begroting een zelfstandig leesbaar stuk zijn, waarbij zowel de doelstellingen als de bijbehorende indicatoren in het zelfde stuk verwerkt zijn. Dit zorgt ervoor dat de doelstellingen zelfstandig leesbaar zijn en biedt een duidelijk overzicht van de voortgang en resultaten. Bovendien draagt dit bij aan de transparantie en verantwoording naar alle betrokken partijen.

- Bevinding
- Voldoende maar voor verbetering vatbaar
- Voldoende

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag**
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt: Observaties jaarverslag (2/2)

Toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering inzake rechtmatigheid

Paragraaf bedrijfsvoering	Beoordeling	Observaties
Afwijkingen + maatregelen toegelicht	●	De gemeente Venlo heeft een toelichting gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen, voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Op dit moment is er voldoende toegelicht welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst worden voorkomen
Toelichting begrotingsrechtmatigheid	●	Volgens artikel 28 van de BBV dienen overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te worden toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting inzake begrotingsrechtmatigheid momenteel niet voldoet aan de vereisten van de BBV.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- **Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe wij hebben samengewerkt met u en uw medewerkers. Daarnaast presenteren wij een overzicht van het aantal uren dat er is gewerkt aan de controle.

07

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

We hebben een constructieve samenwerking ervaren tijdens het controleproces

Wij hebben een plezierige samenwerking ervaren en de communicatie tussen het kernteam jaarrekeningcontrole, de VIC en PwC is goed verlopen. De communicatielijnen waren kort en dit heeft eraan bijgedragen dat het over het algemeen een meer gestructureerd proces is geweest. We hebben een open en fijne cultuur ervaren. Aangezien we voortdurend streven naar een verbetering van het controleproces en onze dienstverlening, evalueren we dit proces graag op korte termijn.

Onze reflectie op het proces van de jaarrekeningcontrole

Het jaarrekeningproces 2024 is over het algemeen goed verlopen. Dit jaar hebben we geconstateerd dat de controle door de derde lijn op de getrouwheid onderbelicht is gebleven. Hierdoor was de dossiervorming bij bepaalde posten in de organisatie aanvankelijk onvoldoende om tijdig geschikte controle-informatie te verkrijgen. Dit maakte de controle op onderdelen een zeer tijdsintensief proces. Bij verschillende posten met schattingselementen (zoals grondexploitaties, voorzieningen en overlopende passiva) verliep de oplevering moeizaam. Bij de oplevering van de SiSa-verantwoording zien we verbetering ten opzichte van voorgaand jaar, maar ook nu bleek het lastig om de regelingen tijdig en met voldoende diepgang op te leveren. Als gevolg hiervan hebben wij de verwachte efficiëntieverbetering niet kunnen realiseren en hebben we extra uren besteed.

Geen bevindingen te melden rondom onafhankelijkheid

Wij hebben onze naleving van externe normen en ons wereldwijde onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze dienstverlening in 2024 bewaakt en bevestigen dat wij aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Categorie	Totaal aantal geplande uren	%	Totaal aantal feitelijke uren (schatting)**	%
Partner/director	100	6	95	4
(Senior) manager	200	11	220	10
Overig personeel*	1.500	83	1.881	86
Totaal	1.800	100	2.196	100

* 'Overig personeel' bestaat uit onze medewerkers en uitbestede uren.

** Dit zijn de uren tot en met 16 mei 2025

Overzicht van de gemaakte uren

De controle van de jaarrekening van de gemeente Venlo vereist voldoende tijd en aandacht van de teamleden van het juiste niveau voor inhoudelijke werkzaamheden, beoordeling en begeleiding. In overeenstemming met de maatregelen die zijn beschreven in het rapport *In het publiek belang* geven wij hierboven een overzicht van de bestede uren.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking

Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Onze controletools

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Bijlagen

In de eerste bijlage beschrijven we de uitkomsten van de werkzaamheden ten aanzien van de SiSa-bijlage. Daarna staan we stil bij onze controle van de WNT-verantwoording. Vervolgens lichten we de materialiteit toe. Tot slot geven we een update over de verplichte communicatie.

09

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Onze controletools

Communicatie

Verantwoordelijkheden

SiSa

Geen bevindingen in de SiSa-bijlage

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er veel SiSa-regelingen bijgekomen. Van de 49 huidige regelingen zijn er 5 nieuw ten opzichte van voorgaand jaar. Daarnaast heeft er voor 8 SiSa-regelingen van 2023 een heraanlevering plaatsgevonden. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- €12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan €125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan €125.000 en kleiner dan of gelijk is aan €1.000.000;
- €125.000 indien de omvangsbasis groter is dan €1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. In de [volgende tabel](#) hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen. Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

Nr.	Regeling / indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
1	JenV A20B	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	JenV A21	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3	FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5	BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6	OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7	OCW D10	Volwasseneneducatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8	OCW D11	Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
9	OCW D12	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10	OCW D12A	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
11	OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
12	OCW D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
13	OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

Nr.	Regeling / indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
14	lenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15	lenW E32B	Incidentele specifieke uitkering Smartwayz (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
16	lenW E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
17	lenW E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18	lenW E55	Tijdelijke regeling Landelijk Verbeterprogramma Overwegen 2021 – 2028	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
19	lenW E56B	Regeling specifieke uitkering doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
20	lenW E63B	Kademureninitiatief Goederencorridors Oost en Zuidoost 2022-2026 (Sisa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
21	lenW E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
22	lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
23	lenW E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
24	lenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
25	lenW E103B	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
26	SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

Nr.	Regeling / indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
27	SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
28	SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

Nr.	Regeling / indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
	SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeente deel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
29	SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
30	SZW G12	Gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G12	Gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31	SZW G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
32	VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
33	VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
34	VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
35	VWS H35	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

Nr.	Regeling / indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
36	VWS H37	Regeling specifieke uitkering niet beoogde kosten jeugdzorg vanwege verblijf in gemeente	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
37	VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
38	VRO J25	Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
39	VRO J30	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
40	VRO J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
41	VRO J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
42	VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
43	VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
44	VRO J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
45	VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
46	VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen (2023)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
47	VRO J109	Meerjarige regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
48	KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
49	AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Onze controletools

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Wet normering topinkomens

De bezoldiging van uw topfunctionarissen is juist verantwoord in de WNT-bijlage

Geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024

Als onderdeel van onze controle hebben wij de nalevering van de Wet normering topinkomens ('WNT') gecontroleerd. Uit onze controle blijken geen bevindingen. Op grond van de wet zijn de (interim-)griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de bijlage WNT in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>.

De WNT is in 2024 beperkt gewijzigd

In 2024 is er voor de WNT weinig gewijzigd ten opzichte van 2023. Wel zijn de bedragen geïndexeerd op basis van de loonontwikkeling in de sector overheid. De wettelijke maximale bezoldiging voor topfunctionarissen is aangepast van €223.000 in 2023 naar €233.000 in 2024.

Ontslag griffier

Gedurende het jaar 2024 heeft gemeente Venlo afscheid genomen van haar griffier. De griffier heeft een ontslagvergoeding ontvangen ter hoogte van €75.000, conform de wet normering topinkomens (WNT). Deze vergoeding overschrijdt de vastgestelde grens niet. De functie van griffier is vervolgens ingevuld door een topfunctionaris zonder dienstbetrekking, alvorens de nieuwe griffier gestart is op 1 januari 2025.

Bijlage WNT

U hebt 3 topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening 2024.

Twee topfunctionarissen zijn in loondienst en een topfunctionaris heeft geen dienstbetrekking.

U hebt in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit**
- Onze controletools
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Materialiteit

De materialiteit is gedurende de controle toegenomen

De gehanteerde materialiteit is €6,2 miljoen

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip ‘materieel’ wordt toegelicht in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’ in onze controleverklaring. Afwijkingen worden als materieel beschouwd wanneer redelijkerwijs kan worden verwacht dat ze, elk afzonderlijk of in totaal, gevolgen kunnen hebben voor de economische beslissingen die gebruikers op grond van de jaarrekening nemen.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn de goedkeuringstoleranties bepaald die de accountant ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de gemeente hanteert. De totale werkelijke kosten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de bestemmingsreserves, vormen de totale werkelijke kosten van de gemeente. De materialiteit bepaalt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en het effect van vastgestelde afwijkingen op onze verklaring.

Wijziging van het BBV en Bado definitief geworden met ingang van boekjaar 2025

Het ministerie van BZK heeft artikel 2 van het Bado met betrekking tot de materialiteit gewijzigd. De maximale materialiteit is met ingang van 2025 gewijzigd naar 2% van de totale lasten **exclusief** de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen. In de figuur hiernaast hebben wij met een rode stippellijn aangegeven wat de bevindingen in 2024 hadden betekend op basis van de aangepaste materialiteit.

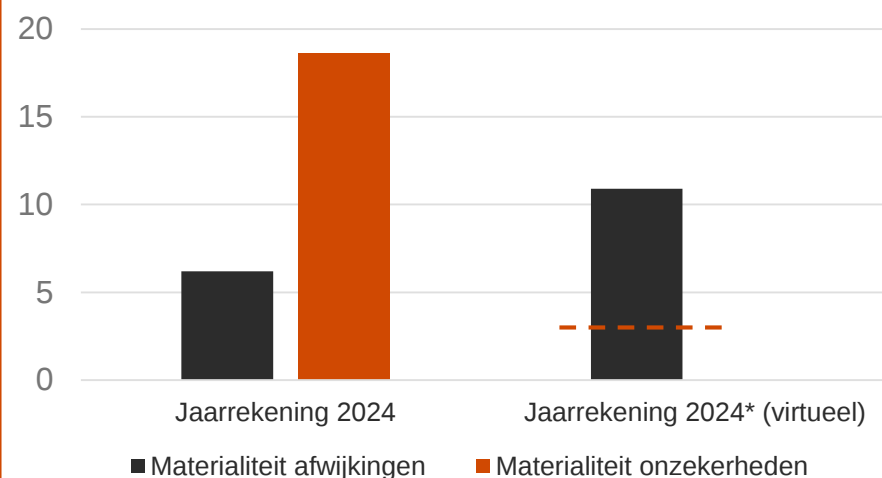
De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording kan kent een mogelijke range van 0-2% (met dezelfde omvangsbasis). Wij adviseren deze grens gelijk te stellen met de materialiteit voor de controle en tijdig de financiële

verordening aan te passen aan de nieuwe wetgeving. Overigens is met deze wetgeving ook de rechtmatigheidsverantwoording (eindelijk) formeel onderdeel van het BBV en daarmee de jaarstukken.

De wijziging betekent een verlichting voor de (interne) controledruk

In het controleplan 2024 zijn wij reeds ingegaan op de mogelijk impact. Samengevat betekent de wijziging van de materialiteit een aanpassing van de diepgang van de (interne) controle: het aantal posten en stromen die in de reikwijdte vallen van de (interne) controle neemt af en het aantal deelwaarnemingen van gegevensgerichte werkzaamheden kan over het algemeen verminderen, tenzij het aantal fouten en onzekerheden dichtbij de materialiteitsgrens komt. In het controleplan 2025 zullen we de impact voor uw gemeente concreet uitwerken.

Ontwikkeling van de materialiteit

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
 - SiSa
 - Wet normering topinkomens
 - Materialiteit
 - Onze controletools**
 - Communicatie
 - Verantwoordelijkheden

Onze controletools

De uitkomsten uit onze toegepaste controletools

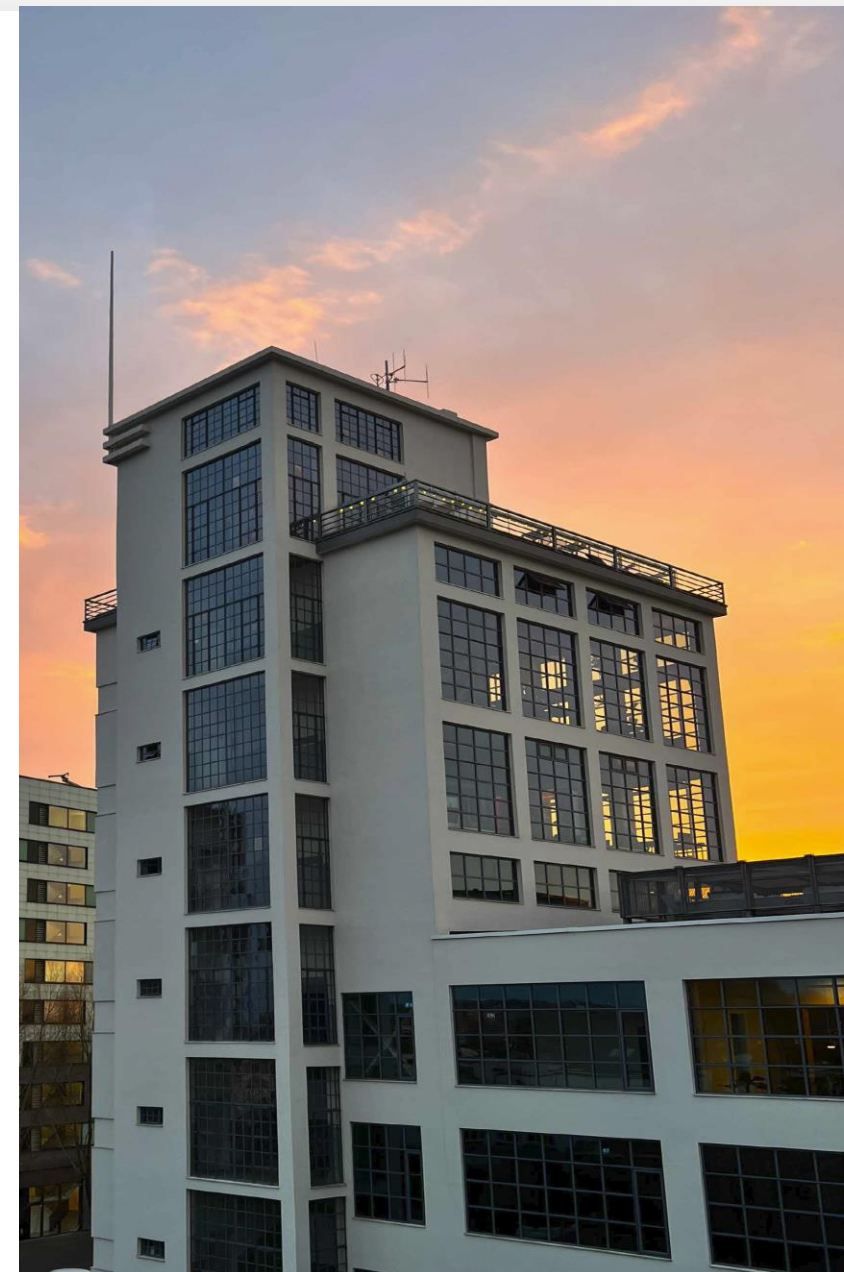
In onze controle maken wij gebruik van controletools. Hieronder geven wij u de uitkomsten weer van onze werkzaamheden.

Halo for Journals

Met Halo for Journals kunnen alle boeken worden doorzocht, getest en geanalyseerd om ongebruikelijke relaties en patronen aan het licht te brengen. Hierdoor wordt de kwaliteit van de tests verbeterd, kunnen wij risico's beter beoordelen en kunnen wij ons focussen op de dingen die echt belangrijk zijn. Wij hebben Halo for Journals toegepast op onze werkzaamheden met betrekking tot het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management. Op basis van onze tool hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd.

HR Insights

HR Insights richt zich op de controle van de salariskosten. Door het geautomatiseerd uitvoeren van een aantal controlestappen (zoals een integrale bruto-netto controle en het vaststellen van de juistheid van de sociale premies) kan snel worden geconcludeerd of de salarisadministratie op orde is. Op basis van onze tool hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Daarnaast zijn er bij de integrale bruto-netto controle geen bijzonderheden vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie**
- Verantwoordelijkheden

Communicatie

Update over onze communicatie met u

Vereiste communicatie op grond van controlestandaarden	Controleplan	Board Letter	Accountantsverslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant	●		●
Bevestiging van de onafhankelijkheid van PwC	●		●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's	●	●	●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet naleven van wet- en regelgeving			●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het college van burgemeester en wethouders			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.			●
Standpunt van de accountant over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet-gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente			●

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Onze controletools

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden (1/2)

Overzicht van verantwoordelijkheden van het college en de raad met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheden van het college

Deze bestaan uit:

- het identificeren en monitoren van de wet- en regelgeving die van toepassing is op de gemeente en zorgen voor volledigheid ervan;
- het uitvoeren van een risicobeoordeling die expliciet het risico op fraude omvat, door een analyse van prikkels en druk, kansen, en gedrag en rationalisatie, en het risico van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het opstellen en uitvoeren van programma's en beheersingsmaatregelen ter preventie, ontmoediging en opsporing van fraude (fraudebestrijdingsprogramma's) en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van de gemeente integer zijn en ethisch gedrag bevorderen;
- ervoor zorgen dat de activiteiten van de gemeente worden uitgevoerd conform de bepalingen van wet- en regelgeving, inclusief het voldoen aan de wet- en regelgeving waarin de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening wordt geregeld;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het management wordt gebracht.

De verantwoordelijkheden van degenen die zijn belast met toezicht (de gemeenteraad)

Deze bestaan uit:

- het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag door middel van actief toezicht;
- het beoordelen van de vaststelling van frauderisico's door het management en niet-naleving van wet- en regelgeving, het nemen van passende maatregelen en het zorgen voor een juiste *tone at the top*;
- het waarborgen dat het senior management, de raad en het college passende maatregelen nemen om fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving te ontmoedigen en te voorkomen, voor een betere bescherming van investeerders, medewerkers en andere belanghebbenden;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de gemeenteraad wordt gebracht;
- het aannemen van een kritische houding ten opzichte van het college op het gebied van niet-gebruikelijke transacties met verbonden partijen en tussen ondernemingen binnen de groep.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Onze controletools
- Communicatie

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden (2/2)

Overzicht van verantwoordelijkheden van ons als accountant met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheid van de accountant

Deze bestaat uit:

- het plannen en uitvoeren van de controle om een redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat, hetzij door fraude of door fouten;
- het beoordelen of de programma's en de interne beheersingsmaatregelen van de gemeente, waarmee geïdentificeerde risico's van materiële fouten als gevolg van fraude en van niet-naleving van wet- en regelgeving worden aangepakt, op de juiste wijze zijn opgezet en worden uitgevoerd;
- het evalueren van het proces dat het management hanteert voor het beoordelen van de doeltreffendheid van de programma's en interne beheersingsmaatregelen in verband met fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het evalueren van iedere fraude door het senior management en het effect op de beheersingsomgeving;
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onze doelstellingen met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving in de context van onze controle van de jaarrekening

Deze zijn als volgt:

- het vaststellen en beoordelen van het risico van materiële onjuistheden in de jaarrekening als gevolg van fraude en als gevolg van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de beoordeelde risico's van materiële onjuistheden als gevolg van fraude, door een gepaste controleaanpak te ontwerpen en te implementeren;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de naleving van de bepalingen van die wet- en regelgeving waarvan algemeen wordt erkend dat ze directe gevolgen hebben voor de bepaling van materiële bedragen en toelichtingen in de jaarrekening; en.
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.